

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ
У МІЖНАРОДНОГО ПРАВНИЧОГО ФОРУМУ

10 червня 2022 р.
Чернівці

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

У МІЖНАРОДНОГО ПРАВНИЧОГО ФОРУМУ

10 червня 2022 року
м. Чернівці

Чернівці
Мехнодрук
2022

УДК [342.7:35](477)
ББК 67.9(4Укр)300,32 я43
П 68

Рекомендовано до друку Кафедрою публічного права
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 11 від 7 червня 2022 р.

Редакційна колегія:

- Ковбас І.В. Голова ГО «Правничий Щит», д.ю.н., доц. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- Бабін І.І. Заступник голови ГО «Правничий Щит», к.ю.н., доц. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- Ющик О.І. к.ю.н., доц. кафедри кримінального права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- Торончук І.Ж. к.ю.н., доц. кафедри Європейського права та порівняльного правознавства юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- Дрегіч Васіле професор факультету права та адміністративних наук, Університет Овідія в Констанці, Румунія
- Крайній П.І. Заступник голови ГО «Правничий Щит», ас. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Права людини та публічне врядування в сучасних умовах :

П 68 Матеріали V Міжнародного правничого форуму, 10 червня 2022 р., м. Чернівці/ Уклад. І.В. Ковбас, І.І. Бабін, О.І. Ющик, І.Ж. Торончук, П.І. Крайній. Чернівці: Технодрук, 2022. 327 с.
ISBN 978-617-8034-4

Збірник містить матеріали доповідей учасників V Міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування в сучасних умовах».

Міжнародний форум присвячено проблемам правового регулювання прав людини та публічного врядування в сучасних умовах.

УДК [342.7:35](477)
ББК 67.9(4Укр)300,32 я43

Автори несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

© ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2022
© Ковбас І.В., Бабін І.І., 2022
© ЮФ КП, 2022
© ПВКФ «Технодрук», 2022

ISBN 978-617-8034-4

ЗМІСТ

Вітальне слово Голови комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергія Бабака та голови підкомітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Валерія Колюха.....10

НАУКОВІ ДОПОВІДІ СЕКЦІЙ

**«ПРАВА ЛЮДИНИ – ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПЛАСТ КОНСТИТУЦІЙ»
«СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО
РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ».
«ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ПУБЛІЧНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ»**

Колюх В.

Інститут конституційної скарги як засіб правового захисту прав і свобод людини і громадянина 11

Вдовічен В.А.

Інформаційний простір як об'єкт охорони адміністративної відповідальності ... 13

Лученко Д.В.

Безпосереднє здійснення влади народом: особливості, зумовлені цифровою епохою..... 16

Коломоєць Т.О.

«М'яка» нормативна модель обмеження щодо сумісництва та суміщення публічних службовців – вимога воєнного часу..... 18

Колпаков В.К.

Адміністративне право: еволюція до людиноцентризму..... 20

Коваль М.В.

Деякі питання щодо впливу людського фактору в управлінську діяльність відносно керування справами суспільства та держави..... 23

Кузьменко О.В.

Тимчасовий захист та статус біженця як форми міжнародного захисту громадян України від російської агресії в країнах ЄС 28

Стрельцова Є.Д.

Закріплення прав людини в положеннях міжнародного приватного права: окремі аспекти..... 32

Гаврилюк Р.О., Пацурківський П.С.

Методологічне значення Рішення Європейського суду з прав людини щодо альтернативного вирішення спору у справі «Компанія «Регент» проти України (заява №773/03) від 3 квітня 2008 року..... 35

Щербанюк О.В., Бзова Л.Г.

Кримінальне правосуддя в умовах воєнного часу..... 39

Кириченко О.А.

Альтернативний варіант розвитку редакції статті Основного закону про базисні оперативні та бюрократичні порядки забезпечення дотримання та відновлення правового статусу людини..... 41

Діхтієвський П.В., Пашинський В.Й.

Публічне управління обороною у Сполучених Штатах Америки..... 47

Решота В.В.

Проблеми доступу до адміністративних судів під час дії воєнного стану..... 50

Школик А.М.	
Адміністративне оскарження в умовах воєнного стану.....	53
Чорна В.Г.	
Способи підвищення трудової мотивації засуджених.....	55
Soloviova A.M.	
The right of peoples to self-determination in new reality.....	59
Кудерська Н.І.	
Проблемні питання правової охорони культурної спадщини в Україні під час війни (2014 р.-т.ч.).....	61
Ковбас І.В.	
Правові аспекти заборони діяльності політичних партій у мирний час та в умовах дії воєнного стану.....	64
Гусар О.А.	
Інформаційна безпека людини в умовах воєнного стану.....	67
Устинова І.П.	
Правові питання нормативного регулювання електронних грошей в Україні...	70
Миронець О.	
Права людини в часи трансгуманізму.....	73
Alper Ramazan	
Processing of personal data and imperatives of respect for human rights in public administration.....	75
Petríková Lucia, Tureková Zlatica Poláček	
The Employment of Foreigners in Conditions of the Slovak Republic.....	77
Júda Vierošlav	
Institute of Expropriation in the Legal Order of the Slovak Republic.....	82
Čellár Miroslav	
To block or not to block? Freedom of expression on the Internet in the Slovak Republic after the military invasion of the Russian Federation in Ukraine.....	87
Kolarov Emanuil	
Human Rights and Administrative Process in Republic of Bulgaria.....	90
Kremena Rayanova	
The Beijing declaration.....	94
Radeva Maria	
The role of the General Labour Inspectorate in the protection of workers' rights in the Republic of Bulgaria.....	98
Marinova Elina	
Fundamental taxpayers' rights in EU law.....	101
Тарасевич Т.Ю.	
Спеціальне закріплення соматичних прав людини в конституціях сучасних держав крізь призму впливу біотехнологій на їх розвиток.....	107
Вдовічена Л.І.	
Податкова консультація як інструмент захисту прав платника податків.....	109
Федорук Н.С.	
«Право на належне урядування» як відображення базового природнього права людини у взаємовідносинах із органами публічної влади.....	112
Білокурська О.В.	
Конституційне право на освіту в умовах воєнного стану в Україні.....	114

Меленко О.В.	
Психолого-правова сутність та ознаки масовидної поведінки: трансформаційний погляд крізь призму війни.....	116
Торончук І.Ж., Вівчар М.Г.	
Перспективи створення міжнародного трибуналу для розслідування злочинів воєнної агресії росії в Україні	120
Максимюк О.Д.	
Юридична відповідальність та публічно-правові обмеження.....	123
Гетманцев О.В.	
Цивільне судочинство в умовах воєнного стану.....	125
Татулич І.Ю.	
Виконання рішення суду про стягнення аліментів у період воєнного стану.....	127
Остафійчук Л.А.	
Поняття «збройні сили» і «комбатант» у міжнародному гуманітарному праві.....	131
Худик А.М.	
Кошти Державного бюджету України як об'єкт права власності Українського народу: за Конституцією України.....	134
Анісімов О.В.	
Ілюзія захисту.....	138
Кремova Д.С.	
«Присяжні» норми службового права: системний погляд в умовах воєнного стану.....	141
Кудерська І.О.	
Проблеми охорони нематеріальної культурної спадщини в Україні під час військових дій (2014 – т.ч.).....	143
Нестеренко Л.Б.	
Медіація як ефективний спосіб захисту прав людини у спорах за участі органів публічної адміністрації.....	146
Ковбас Г.	
Економіко-правничий механізм мотивації персоналу у рамках антикризового управління.....	149
Полагнин Д.Д.	
Валютні операції в умовах воєнного стану.....	151

НАУКОВІ ДОПОВІДІ СЕКЦІЇ

«Кримінальна юстиція в умовах правового режиму воєнного стану»

Стрельцов Є.Л.	
Сучасні воєнні конфлікти: складність визначення.....	153
Klochko Alyona	
Criminal and legal protection of land relations after the opening of the agricultural land market in Ukraine.....	155
Денисов С.Ф., Заїка Д.Є.	
Дослідження проблем загальноосвітнього і професійно-технічного навчання засуджених осіб.....	158
Жаровська Г.П.	
Кримінальна юстиція - ключовий суб'єкт публічного врядування в умовах правового режиму воєнного стану.....	160

Огерук І.С.	
Особливості судового контролю у кримінальному провадженні в умовах правового режиму воєнного стану.....	164
Гловюк І.В.	
Деякі питання надання правової допомоги потерпілим в умовах воєнного стану	167
Орловська Н.А.	
Актуальні питання практики ЄСПЛ щодо відповідальності за геноцид.....	170
Андрушко А.В.	
Проблемні питання імплементації норм міжнародного права про відповідальність за злочини проти людяності.....	173
Балобанова Д.О.	
Динаміка кримінального права України в умовах воєнного стану.....	175
Vasile T. Drăghici	
The crime of genocid in the light of the Romanian criminal law.....	178
Кришевич О.В.	
Проблемні питання кримінальної відповідальності за шахрайство в умовах воєнного стану.....	181
Острогляд О.В.	
Кримінально-правова політика в умовах правового режиму воєнного стану: аспект заохочувальних норм.....	185
Тимофєєва Л.Ю.	
Точність кваліфікації злочинів в умовах воєнного стану.....	188
Політова А.С.	
Поширення торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту в Україні.....	191
Ланцедова Ю.О.	
Розвиток розуміння сутності правового статусу людини та головного конституційного обов'язку з його утвердження і забезпечення.....	194
Попович О.В.	
Гносеологічні проблеми розвитку кримінального законодавства в умовах правового режиму воєнного стану.....	196
Репецький С.П.	
Актуальні проблеми кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни.....	199
Островський С.О.	
Поняття взаємодії в системі правоохоронних органів України.....	202
Колодяжний М.Г.	
Захист права громадян на безпеку у сфері дорожнього руху в Україні.....	205
Степанова Ю.	
Щодо видів кримінальних правопорушень, протидія яким здійснюється Державною прикордонною службою України.....	208
Шевчук А.В., Боднарук О.М.	
Псевдоволонтерство та «білокомірцеве мародерство»: кримінально-правові новели.....	210
Ющик О.І.	
Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.....	213
Гусар Л.В., Тома М.Г.	
Кримінологічна характеристика особистості терориста.....	216

Продан Т.В.	
Індивідуальна профілактика як основа протидії злочинності.....	218
Стратій О.В.	
Важливість судового захисту прав та свобод людини в умовах правового режиму воєнного стану.....	220
Попович М.В.	
Діджиталізація кримінального судочинства в умовах режиму воєнного стану...	223

ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Кожокар І.Ю.	
Актуальні криміналістичні засоби в умовах війни	227
Федорчук М.Д.	
Свобода пересування в умовах воєнного стану в Україні.....	229
Волкова Н.О.	
Особливості здійснення громадського контролю над станом атмосферного повітря в індустриальних містах України.....	232
Григорчак Ю.П.	
Аналіз зарубіжного законодавства у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.....	236
Ратушенко О.	
Застосування адміністративних стягнень до неповнолітніх осіб крізь призму дії принципу невідворотності відповідальності.....	238
Гавалешко П.С.	
Особливості реалізації права людини на апеляцію в умовах війни в Україні.....	240
Аверіна Є.А.	
Міжнародно-правові аспекти нотаріальної діяльності.....	242
Зелена Інга	
Нейтралітет та позаблоковий статус України: міжнародно-правові аспекти.....	245
Колбіна Н.Г.	
Поняття та особливості методів діяльності публічної адміністрації в сфері адміністративно-правового регулювання виробництва та обігу дитячого харчування.....	249
Грицьків А.	
Права людини та тероризм крізь призму застосування європейського ордеру на арешт.....	251
Куп'янська А.М.	
Аргументація окремої думки судді в процесі конституційного судового контролю.....	253
Волошина А.С.	
Порядок здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану.....	256
Мошковський А.О.	
Історія молодіжної політики в Україні.....	259
Руснак Л.В.	
Конституційний Суд України як орган забезпечення дотримання прав людини в Україні в умовах воєнного стану.....	262

Таргоній Ю.Я., Яворська О.С.	
Застосування договору рахунка умовного зберігання (ескроу) при купівлі нерухомості в Україні як інструмент для захисту прав та інтересів учасників правовідносин.....	263
Харченко М.В.	266
Судовий розсуд як важіль захисту прав людини.....	
Цьоменко А.	268
Захист персональних даних органами публічної влади в умовах війни.....	
Чорний С.В.	270
Україна як член МОКП – Інтерпол.....	
Чорненька Д.С.	274
Законодавчі гарантії права людини на життя: конституційно-правовий аналіз	

ПЕРШІ КРОКИ В НАУЦІ

Брейтар Ю.О., Ковбас І.В.	
Гене́за нотаріальної діяльності на Буковині (Австрійський період).....	278
Бутюк Н.І., Ющик О.І.	
Воєнний стан як каталізатор змін до кримінально-процесуального законодавства.....	280
Будник В.А., Коваль М.В.	
Особливості адміністративного процесуальногосудочинства в Україні.....	283
Гордуна Є.А., Шевчук А.В.	
Воєнний стан як обставина, що обтяжує покарання.....	287
Драгомерецька Д.В., Крайній П.І.	
Адміністративно-правове регулювання мобілізації в Україні.....	290
Єримей В.Р., Ковбас І.В.	
Гене́за інституту нотарів на українських землях під владою Румунії.....	293
Єримей В.Р., Нестеренко Л.Б.	
Відповідальність за відмову від безготівкових розрахунків в Україні.....	295
Кириченко О.А., Бондаренко І.В.	
Альтернативний варіант розвитку інституту президента держави, прокуратури та інших антиделіктних органів в контексті забезпечення дотримання та відновлення правового статусу людини.....	297
Kudelska Alina, Yatsyk Tetiana	
Notarial services during martial law.....	300
Mazur T.Y., Yatsyk T.P.	
Activities Of National Agency On Corruption (NACP) prevention during the military state in Ukraine.....	302
Матушак С.А., Крайній П.І.	
Адміністративно-правові аспекти реалізації громадянами процедури отримання та застосування вогнепальної зброї в умовах правового режиму воєнного стану.....	305
Озерова А.О., Ковбас І.В.	
Умови допуску до професії нотаріуса. Актуальні питання сьогодення.....	307
Онофрейчук О.С., Шевчук А.В.	
Оцінка нормативних змін кримінального законодавства України в умовах воєнного стану.....	309

Pidhorodetskyi V., Yatsyk T.P. Unauthorized spread of information on the means of counteracting the armed aggression of the russian federation: an analysis of article 114-2 of the Criminal Code of Ukraine.....	312
Pleshkun D.R., Yatsyk T.P. Looting and other crimes committed during martial law.....	314
Середенко В.В., Жаровська Г.П. Правовий статус військовополонених та правила поводження з ними в умовах російсько-української війни 2022 року.....	315
Коваль О., Ющик О.І. Здійснення кримінального провадження під час дії воєнного стану на території України.....	318
Trokhliuk L.S., Yatsyk T.P. The relevance and necessity of establishing criminal liability for photo and video shooting of military facilities.....	320
Chornoivan Y.S., Yatsyk T.P. Marauding is a criminal offense during russia's full-scale invasion of Ukraine.....	322
Крайній П.І. Цивілізаційний підхід у науковому дослідженні громадських рад та їх адміністративно-правового статусу в Україні.....	323

Is the responsibility for marauding and other crimes committed by the military of the aggressor country different? As you know, in Russia, property crimes against Ukrainians were decriminalized in the previous Criminal Code of the Russian Federation. The new Criminal Code of the Russian Federation does not mention looting. From telephone conversations intercepted by the SBU, it is clear that the occupiers are using the war as a means of enrichment. Thus, the «special operation to clean the houses» has become almost the main slogan of the Russian military.

However, in accordance with Art. 6 of the Criminal Code of Ukraine, all persons, regardless of citizenship, who have committed crimes on the territory of Ukraine, are subject to liability under the criminal law of Ukraine (principle of territoriality). As the law does not contain any clarifications on belonging to one or another army, if the occupier is brought to justice in Ukraine, the verdict will be announced within the existing responsibility in Ukraine for the crime [4].

What are the chances of prosecuting those Russian servicemen who left Ukraine?

Individuals are prosecuted internationally through the International Criminal Court (ICC). According to Art. 8 of the Rome Statute of the International Criminal Court, a war crime means illegal, meaningless and large-scale destruction and misappropriation of property that is not caused by military necessity. The ICC may set terms of imprisonment depending on the gravity of the property crime, as well as determine the amount and order to compensate victims of crimes [3].

So, it should be noted that Russia is waging its dirty war. Starting with Hitler's attack at 4 am, ending with inscriptions in the homes of Ukrainians «Who allowed you to live so well?». Marauding is a criminal offense that is most often mentioned in the Ukrainian media, even after intercepted SBU conversations or photos of Ukrainians. So, on the 64th day of the war, 1,300 people were suspected of looting. This is only the beginning of the punishment of the Russian military. Ukraine will definitely win on all fronts!

References

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 11.05.2022).
2. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство: Закон України від 03.03.2022р. № 2117-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2117-20#Text> (дата звернення: 11.05.2022).
3. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text (дата звернення: 11.05.2022).
4. Тацій В.Я. Мародерство // [Велика українська юридична енциклопедія](#). У 20 т. Т. 17. Кримінальне право / 2017. С. 500. ISBN 978-966-937-261-1.

Крайній П.І., асистент кафедри публічного права юридичного факультету ЧНУ імені Юрія Федьковича

Цивілізаційний підхід у науковому дослідженні громадських рад та їх адміністративно-правового статусу в Україні

Вітчизняна наука та практика адміністративного права перебуваючи в постійному розвитку під впливом суспільно-політичних, культурних, цифрових та

інших факторів стикається з необхідністю пояснення нових правових феноменів які раніше їй не були відомі. Очевидно, що попередній досвід, який наша країна отримала у спадок з правової системи Радянського Союзу не повною мірою корелювався із тими процесами які відбувались у сфері публічного управління незалежної України. Більше того, активна участь громадян, інституцій громадянського суспільства у діяльності органів публічної влади змусили переосмислити концепцію здійснення такої діяльності. В цій ситуації не могло бути мови про домінування держави над людиною в частині можливості особи реалізувати свої права і свободи. Сучасному українському суспільству обіцянок про те, що громадськість буде залучена до процесів розробки нормативно-правових актів, здійснення публічного контролю за діяльністю окремих органів влади виявилось недостатньо.

Якісні зміни, які відбулись у відносинах між державою та інституціями громадянського суспільства зумовили необхідність пошуку нових правових форм вираження волі та прагнень громадян, окремих їх груп, які володіють активною громадянською позицією й мають конкретні знання в тій чи іншій сфері життя для спільного вирішення конкретних завдань. Останні, з однієї сторони, знаходяться у сфері компетенції конкретних органів влади, місцевого самоврядування. З іншої – в сучасних реаліях неможливо уявити аби та чи інша ситуація локального, регіонального чи загальнодержавного значення вирішувалась без участі громадськості.

Конституція України визначає що «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [1]. Фактично, на рівні Основного Закону визнається, що держава виступає інституційним механізмом самоорганізації суспільства. Вона – суб'єкт, який допомагає закріплювати на законодавчому рівні самоорганізацію людей. Якщо до цього додати ще й те, що громадянам надається можливість брати участь в управлінні державними справами, то поява нових суб'єктів адміністративного права які створюються задля реалізації такого права є логічним завершенням даного алгоритму.

Громадські ради є тими новими суб'єктами адміністративного права, правова природа та адміністративно-правовий статус яких на сьогоднішній день потребує детального теоретичного дослідження що обумовлюється їх новизною. Саме нормативно-правове закріплення їх статусу дозволяє говорити про те, суспільство вже не є пасивним учасником у здійсненні управління державою. На наше переконання ініціатива та участь громадськості у створенні громадських рад є основним фактором, а держава яка сприяє їх утворенню та діяльності фактором вторинним.

В цьому аспекті вивчення громадських рад варто здійснювати із застосуванням відповідних методів наукового пізнання. Слід зауважити що вітчизняна методологія правової науки на сьогодні володіє необхідними інструментами пізнання та вивчення тих чи інших правових явищ. На нашу думку в даному контексті доцільно застосувати цивілізаційний підхід оскільки в своїй основі він володіє ключовою особливістю – методологічним плюралізмом. Це надає можливість формувати особисте бачення проблеми та зробити власний доробок що також стосується застосовуваних методів пізнання досліджуваного явища.

Антиподом в даному випадку виступатиме формаційний підхід.

На противагу формаційному підходу, який найоптимальніше слід застосовувати під час вивчення конкретних закономірностей різних явищ правової дійсності в широкому спектрі, цивілізаційний підхід дає змогу всесторонньо та глибоко здійснювати наукове пізнання правового явища. Але головною перевагою останнього є те, що він дозволяє врахувати динаміку досліджуваного явища та виокремлює ознаки, які вирізняють досліджуваний об'єкт з-поміж інших, подібних йому. Саме вони наділяють його неповторними та унікальними якостями.

Громадські ради як суб'єкти адміністративного права визначаються як «тимчасові консультативно-дорадчі органи, утворені для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної, регіональної політики» [2]. Як вбачається з даного нормативного визначення такі ради виступають в якості учасників процесу управління державними справами, який відбувається між органами влади, при якому ради створюється та конкретними посадовими особами, до обов'язків яких належить юридичне оформлення їх адміністративно-правового статусу. Тут ми можемо бачити що поєднання двох учасників – держави та громадянського суспільства в процесах вироблення необхідних рішень відбувається на основі діалогу. Відтак діяльність громадських рад при органах влади демонструє зміни, які відбулись у відносинах між державою та суспільством.

Як зауважує Ю. М. Оборотов «...дотримання загальних «правил гри» – партнерських норм – вимагає розширення взаємодії правових систем, посилення діалогу правових культур, руху по лінії взаємних поступок, вироблення довірливих відносин як стратегії довгострокового цивілізаційного співробітництва» [3, с. 42]. Ця позиція яскраво підкреслює наступну особливість, яку дозволяє виокремити цивілізаційний підхід. Мова йде про те, що діяльність консультативно-дорадчих органів, до яких безумовно відносяться й громадські ради одержала правове закріплення в країнах Західної Європи та Сполучених Штатах Америки, де вже не одне десятиліття держава прагне знайти спільні точки дотику із суспільством та активно залучати його до прийняття відповідних рішень. З цієї позиції впровадження діяльності громадських рад в Україні є ще одним свідченням якісних змін, які відбуваються у нашому суспільстві. Можна говорити про ствердження людиноцентризму який через діяльність таких рад проявляється в практичній площині а не лише на рівні теоретичних дискусій.

Громадські ради будучи суб'єктами адміністративного права демонструють формування діалогу між державою та суспільством на який безпечеліційно впливають економічні, культурні чинники й традицій які притаманні вказаному вище діалогу. Вони спрямовують свою діяльність на прагнення досягти компромісу та взаєморозуміння у формуванні конкретного результату який приймається на основі згоди у думках і діях протилежної сторони.

Крім цього, цивілізаційний підхід дає змогу побачити тенденцію, яка полягає у тому, що такі ради здійснюють свою діяльність не за прикладом органів публічної влади, адже вони не володіють публічно-владними повноваженнями, а на здійснюють свою діяльність через комунікативне співробітництво. У ньому проявляється рівноправність у можливості висловлювання позицій, визнання унікальності та самостійності іншого в комунікації, орієнтація на вирішення ситуації завдяки діалогу дозволяє якісно впливати на здійснення публічного управління. Цим самим, підтверджується ще одна особливість яка притаманна громадським радам – покращення надання відповідних публічних послуг органами влади, оскільки ради беруть участь у розробці проектів нормативно-правових актів,

здійснюють громадський контроль за діяльністю органів при яких вони створені тощо.

Такого роду комунікація в нашій країні якісно відрізнятиметься від подібних процесів які відбуваються в інших країнах де провадять свою діяльність громадські ради. Така різниця обумовлюється у тому, що на діяльність громадських рад як в Україні так і в зарубіжних країнах, їх адміністративно-правовий статус впливатимуть культурні, історичні, економічні та інші фактори. Однак, всі вони будуть об'єднані в єдиному напрямі скерованому на те, що держава здійснює свою діяльність задля гарантування прав і свобод людини та громадянина.

Підсумовуючи вище викладене слід сказати, що громадські ради будучи новим суб'єктом в адміністративному праві потребують подальших теоретичних досліджень. Застосування цивілізаційного підходу дозволяє побачити те яким чином громадські ради взаємодіють з органами публічної влади та поєднують у собі вираження обов'язку держави із гарантування участі громадян у здійсненні управління у державних справах та реалізації відповідного права громадян.

Список використаних джерел

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 06.06.2022).
2. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 : Постанова Каб. Міністрів України від 24.04.2019 р. № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2019-п#Text> (дата звернення: 06.06.2022).
3. Оборотов Ю. М. Філософія права і методологія юриспруденції. *Проблеми філософії права*. 2003. Том 1. С. 41-43.